

החולץ ליבמתו פרק רביעי יבמות

מג.

עין משפט
נר מצוה

(א) [ערויין כב. מה. ספ.];
(ב) [עין תוס' מה. ספ. ד"ה
ר"ח]; (ג) כלס פ"ג מ"ח;
(ד) כמזות ס. (ה) תענית
ט. (ו) [ש"ל, ו. (ז) [הן,
רש"ל]; (ח) [לעיל ל"ה];
(ט) בתוס' הרא"ש גורס
הלא אליבא וע"ש, ו' [גטולו
לפריש צמוד רש"ל];
(ס) [נגלה בימי אבנל ק'
אסור לטול לפריש צמי
אבנל. רש"ל, ו. (ז) והאריכות
בזה מנזרל בתוס' מ"ק כג.
ד"ה כל, (ח) וע"ה אריכות
בתוספות מ"ק כג. ד"ה כל
שלוש וכו']; (ט) [ועיין
תוספות מגילה ה. ד"ה
ממעטין].

גליון הש"ס

רש"י ד"ה מקום שמתיר
וכי אבל בבוס לא. ע"י
מ"ק דף יט ע"א ברש"י
ד"ה שמה ימנו וכו'.

הנהגות הב"ה

(א) רש"י ד"ה טמאה
וכי רישא טול שניטלו
אחת אחת: (ב) ד"ה
רובו של וכו' שלם ביום
ואח"כ ל' ד"ה ביום
תשעים, יום השלמה ג'
חדשים ה"ד:

לעין רש"י

שג"ש [שניטליש]. צבת.

מוסף רש"י

ובחמישי מותר. אם
חל תשעה כזכר עבר
שנת מותרין לכנס בחמישי,
וכשחל ט' חזר כ"ח
שבת לא איתרין לגמרי
דמתירין כדלמריין בגמרא
לא שנו אלא לפני ט'
(תענית כו.).

תוס' חד מקמאי

גרים הרב אלפס אמר רב
נחל תשעה כזכר עבר
שנת מותרין לכנס בחמישי,
וכשחל ט' חזר כ"ח
שבת לא איתרין לגמרי
דמתירין כדלמריין בגמרא
לא שנו אלא לפני ט'
(תענית כו.).

תוספות ישנים

והא צבייתה. פי' הא
דלמרי' שלם (א) (וא שמים)

רבי לא שנה. רבי סקידר את המשנה לא שנה שהיא משנה שלא
רצה לסותמה: **רבי חייא.** תלמידו מנין לו שהלכה כמותה שסתמה
צברייתא: **שמים טמאות.** דחו למילתיה: **אחס טהור.** ללא חזי
למיד: **אחס צפני עלמה.** שאינה תחובה במסרק: **טמאה.** שראויה
לנר או למיתוח לפרוש צנדים או חוט
זו מנו: **אחס מצניעיים.** שמכל ג'
הסמוכות טולה האמצעית מן לא חזי:
היטה החיונה אחת. מהשלמות הללו
שנשמירו ג' עם החיונות וכן חיונה
רחבה היא כעין חיונות שצמקרק
של עץ שלנו הלך לא מהינה צדיהיה
וטהור: **למקט.** מלקטים שקורין
טנ"ש: **לנר.** לנר את הנר: **ולמיתוח.**
לפרוש צנד כעין החייטים שמתחין
עורות צמקמרים: **טמאה.** לקמן
פריך דהא תנא רישא כוין (א) אחת
אחת צפני עזמן טמאות וע"ג ללא
התקניה: **הא.** דקמני שמים טמא
בגווייתא אלמעינות דחזין טפי שהן
כנגד צית די המסרק וכשהוא אוחז
בו מכוונות הן לסרוק: **והא.** דקמני
שלם שמים לא צברייתא ולא
צחיונות (א) [ממש] דהא אמרינן היטה
חיונה אחת מנהן טהור אלא אוחז
המשכות כלפי הראש דלינן מכוונות
כנגד צית די המסרק ולא חזו כולי
האי הלך ג' הוא דחו צמקת אצל
שמים לא חזו ולא מיד: ל"א והוא
עיקר בגווייתא וצרייתא. שמי שורות
פנימיות החיוניות עיקר המלכה
תליה צפן פנימיות לקולו האמר שלא
יפול והלך צחיונות לריך ג' צמקוס
אחד והפנימיות דין צב': צקטייהו.
שנטל עמה חתיכת עץ והיא נעשית
לה צית די ואינה זריכה מיקון אחר:
אלימאה. עבות ואינס זריכות צית
די: **זו דברי ר"ש.** ולאו סתמא הוא:
וקן עושין מעשה. כלומר כן ראיית
מנהג חכמים עושים: **רומו של חדש**
ראשון ורובו של אחרון ואמנעי שלם (א):
והלכתי. מניקה זריכה להמתין כ"ד
חדש חוץ מיום שנוגד זו ואשה שאינה
מניקה זריכה להמתין ג' חדשים חוץ
מיום שמת בעלה וחוץ מיום שנמארה
צו. (כל הנשים יתארכו אנשואות קאי
חוץ) מן האלמנה אחת לאשמעינן ולא
אחריות ולמעוטינהו מליגשא דגבי
הצחנה רבי יוסי מיקל טפי מכולו
כדלמנר צארצעה (אחין) (א). רב חסדא
מתמיה על דברי רבי יוסי שאוסר
ליארכ מתמת אצילות כל ל' כדקמני
לקמן [ע"ג] כמה איבול שלה שלשים יום:
צמקוס שאסור לכנס. שמת שחל ט'
כזכר להיות צמקה: **מוטר ליארכ.**
דלירוסין לאו שמהה יניהו: **מקוס**
שמוטר לכנס. מוך ל' יום של אצל
לאצל אין אסור בתצוקת אלא שצעה
ימים דכל שלשים יום לניהוך מנן צפ'
ואלו מגלחין (מ"ק דף כג.). * אצל
כיבוס לא דהא תספורת גופה אי
לאו דלמיתא פרע פרע מנזר לא
מיתסרא: **קודס הומו הוה.** קא ס"ד
קודס ט' כזכר דהיינו כל שצבת שחל
להיות צמקה ממעטין כו': **ומאריסין.**
ללאו שמהה היא ומלוה קעבד: **כי טינא**
היא. דמאריסין: **קודס דקודס.** קודס שבת שחל ט"צ צמקה דהתם מותר לכנס אצל מוך השבת כשם שאסור לכנס אסור רבי יוסי מיקל טפי מכולו

במקום שמותר לכנס. גרסי' ולי"ג לספר דהא אמרינן צירושלמי
צמוד קטן לניהוך ולתספורת שלשים יום והר"ר יעקב
מאורלייני"ש הביא מהך גרסא דאשה מותרת צנטיילת שער וכן איתא
כה"ג ועוד מלנינו למימר (א) דהתם אליבא דר' יוסי קיימי דשרי תספורת
כאצל דהכי כזכר בעל ה"ג כשם שאסור
לגלח צמוד כך אסור (א) לגלח צימי
אצלו דברי רבי יהודה רבי יוסי ממיר
כל ל' יום אסור לתספורת אחד זקנו
אחד שער ראשו ואחד כל שער שבו
וכשם שאסור (א) לטול לפריש צמוד
כך אסור צימי אצלו דברי רבי יהודה
ר' יוסי ממיר והאשה מותרת צנטיילת
שער לאחד ז' ומיהו אין נראה דשמה
אשה דשריא כאצלה שריא נמי בתשעה
כזכר וכן ר' יוסי דשרי לספר כצחילות
שרי נמי בתשעה כזכר ועוד נראה
דלרבי יוסי נמי אסור לספר דמסמא
ליף פרע פרע מנזר וכל ראשו הוא
דשריא לגלח דניוול הוא אצל לספר
אסור וכן משמע ממוך הלכות גדולות
שהצחתי וכו' לא גרסינן הכא לספר
דגילות כל הראש לא מיקרי סיפורט:
שמותר לכנס. אחר שצעה
ותוך ל' והא דמשמע
צפ' ואלו מגלחין (מ"ק דף כג.) לאצל
אסור לכנס כמות צמים היינו מוך ז'
דוקא גיהוך אסור מוך שלשים יום
ומיהו גיהוך לין שרי כדלמריין צפ"ק
דכמזות (דף י'): דגיהוך שלנו כביבוס
שלהם ואין להאריסין: **מאי היא**
דתנן. למאי דפרישית דצחיונות פליגי
רבי יהודה ורבי יוסי קשה דנוקי הא
דשרי לנרש בתשעה כזכר כרבי יהודה
דשרי נמי כאצל וכי תימא מ"מ תקשה
ליה סצרת רבי יוסי הפוכה מדברי
יהודה דר' יהודה מתמיר טפי כביבוס
מבאירוסין ולרבי יוסי איפכא ע"כ אין
הש"ס חושש צק דהא לקמן צעי
למימר דלמאי היא וי"ל דאין דשרי
להש"ס ששום תנא יחלוק אמתני' נראה
לארס צט' כזכר אם לא ימנא צרייתא
צפירוש דהא לקמן כשמנא צרייתא
נמי כהדיא דקמני ממעטין מליארכ
דוחק ומוקי לה כצמקת אירוסין כי
היכי דלא תפלוג אמתני' [דהתם]:
מלישא וזיתא מלבנות ולנמועי.
צפרק תמרא דתענית

תוספות ישנים (המשך)

דגבי הצמחה ר' יוסי מיקל
טפי מכולו כדלמריין ד'
אחין (לה): ובה במקוס
שאסור לכנס ולקמן כגון
שצבת שחל ט' כזכר להיות
צמקה מותר לנרש נראה
דל"ג לספר שהרי אין
אמריי מקוס שמהו לספר
כגון (א) כלי נמי אצלות אי"א
לומר כן שהרי כן שרי
אסור לספר כל שלשים יום
כדלמריין פרע פרע מנזר
ולפי הספריס שגורסיס
לספר י"ל דמירי צחשה
דשריא צנטיילת שער כל ל'
יום דוחק הא דמנא לן
דלמרי' עניילת שער צחשה
שצבת שחל ט' כזכר להיות
צמקה הלא אין זה לא אלא
ניוול לגלח שצעה וי"מ
דלמריין דמותר לספר
חוץ ל' יום בתספורת אצלו
אצל שצבת שחל ט' כזכר
למזו צמחי סבירי הוא
לאסור משום דלא לריך ק'
להמתין מעט שיעור ט'
כזכר אצל צחילות שרי להקל
שערו בתספורת אצלו.
תשעת הכא בתוך ל' יום
מותר לכנס וא"ת הא
אמריין אצל אסור לכנס
כמות צמים וי"ל התם
מיירי מוך שצעה אצל לאחר
שצעה שרי ועתה ק"ו גיהוך
שחל ט' דגיהוך שמישן שלטו
כביבוס שלם דהכי אמריין
התם (כמזות י'): וא"ת הא
אמריין דלמרי' שמישן שלטו
אצלו לא אסור אלא לנרש
חדשים וגם קאמר התם
כזי נפק בתמורה
סומקת ורבה נפק כזכר
דמרי' שמישן דגיהוך
כזכר לא שרי וי"ל דהתם
מיירי שהיו שם הללס
מנהיגים מתוך שראל אי"ר
יכול להיות שיש מקומות
כזכר שם הים אומרים כמו
כזכר שחל ט' ועתה יש לנו
לאסור כל שלשים יום
דלמריין בתוספתא כל
שלשים לתצוקת וי"כ נהי
נמי דגיהוך שלנו כביבוס
שלהם מ"מ אסור דהא ק"ו
כיבוס שלהם אסור ועמה
יש להכיר כביבוס שלנו דהו
לנן ציורת והו כניהוך
ואסור כביבוס שלהם ולכן
יש להחמיר ולמת חלוק לנן
שלו לחבוך ולנשו טרס
יבצטו וכן נהגו העולם:
לישא וליתן. ר"ל משא
ומתן של שמהה דומיא
לכנות ולנווע דמפרש
התם (מגילה ה'): כגון
אבונקי של מלכס: וקודס
דקודס מנן ק"ו ומה

במקוס שאסור לישא וליתן דהיינו קודס דקודס מותר ליארכ וא"ת ויפריך מה לקודס דקודס שמוטר לספר תמנר כצחילות שאסור
לספר וי"ל דלמסקנא ניהא (ד) דלכנות ישנה מתחלה ועד סוף אצל אין להקשות לנשחרי תספורת כל ל' יום מן ק"ו דקודס דקודס
לאסור לישא וליתן ומותר לספר ל' יום של אצלות כו' אינו דין שמוטר לספר דוח אינו יכול להיות דהא ליפין פרע פרע מנזר
לאסור כל ל' יום ואלו שמהה מותרת דקודס דקודס כק"ו דלכנות שמוטר לישא וליתן ואסור לספר וכן נמי משא ומתן
ליספר כל שלשים יום של אצלות מן ק"ו דקודס דקודס דמותר בתספורת ואסור לישא וליתן וגו' כזה ויש לומר דלמסקנא ניהא הכל:

מניי צברייתא פי' ולא צחיונות ממש דהא אמרי' (קמייחא) [דיהתם] החיונה אחת מהן טהורה אלא צחיות המשכות כלפי
הראש (סח). י"מ צברייתא צבורה החיונה וצגווייתא מיירי צבורה הפנימית דלינס משכות כלפי צית די המסרק ולא חזו טולי
האי הלך שלם (א) (לא) דחו צמקת אצל שמים לא חזו מדי' ועוד יש לפרש גווייתא וצרייתא] כי שמי שורות יש למסרק של מנר
חיונה ופנימיות החיונה עיקר המלכה תליה בזה והפנימיות קלטת את האמר שלא יפול הלך צחיונות לריך שלם במקוס אחד
והפנימיות דין שמים: **בוחני'** כל הנשים יתארכו אנשואות קאי וחוץ מן האלמנה אחת לאשמעינן ולא אחריות ולמעוטינהו מליגשא

(א) ל' הא דלמריין שלם אצל לא שמים מיירי חיונות. (ב) נראה דל"ל הלך אם שממירו שלם במקוס אחד טמא דחו צמקת וכו'. (ג) אולי דל"ל כגון כ"ל יום של אצלות אי"א לומר כן שהרי אסור לספר כל ל' יום. (ד) ל"ל שחתי אצילות חדשה מאצילות יסנה.

החולץ ליבמתו פרק רביעי יבמות

לְרִיתָ לַיהוָה לְרַבִּי יוֹסִי לְהַבְחִין לִיתָ לַיהוָה וְדוּפוּהָ וּמְצוּמֵיהָ דַּנְקָטָ לְעֵיל מִשּׁוּם ר"מ: **א** הָבִי הַיָּינוּ רַבִּי יְהוּדָה. הַשְּׂמָלָ לֹא צָעִי לְמַיְמַר דְּלִיכָא צִינְיָהוּ אִיבּוּל דְּלֹא מְסַבְרָא לִיהַ לְמַיְמַר שְׁלֵא יַחוּס רַבִּי יְהוּדָה צְאִיבּוּל לְעֵנִין יִשְׁוֹאִין כְּדַפִּי צְקוּנְטָר^(א) אַע"ג דְּלַפִּי הַמְסַקְנָא לִיכָא אִיבּוּל צְאִיבּוּל מִ"מ לְמַאי דַּס"ד הַשְּׂמָלָ דְּלִיכָא אִיבּוּל צְאִיבּוּל מִ"מ לְמַאי דַּס"ד קְבֵרָא לּוֹמַר שְׁלֵא יַחוּס ר' יְהוּדָה לְעֵנִין יִשְׁוֹאִין: **שְׂאֲנִי בֵּין אֲבִירֹת הַדְּרֵשָׁה.** פִּי צְקוּנְטָר לְאִצְלוּת דְּמַשְׁעָה צֹאֵז דְּהוּי יִשְׁנָה וְדַרְצִים קִילָא וְקִישָׁא דְּלֹאכְמִי תַקְשִׁי ק"ו כְּדַמְעִיקְרָא וּמְפַרְשָׁ ר"ת שְׂאֲנִי צִין אִצְלוּת דְּמַשְׁעָה שְׂאִסְרוּ לִיִּרְסָא לְפִי שְׂבַדְדֵשָׁה יֵשׁ לְהַחֲמִיר מַצִּינְשָׁנָה מִשְׂאֵ"כ צְאִיבּוּל יִשְׁנָה וּצְאִיבּוּל דַּרְצִים יֵשׁ לְהַחֲמִיר טַפִּי לְעֵנִין מִשְׂאֵ וּמִתָּן מִצְאִיבּוּל דִּיחִיד דְּמַשְׁעָה וּמִתָּן שְׂהוּל דְּבַר שֶׁל פְּרַהֲסִיא אִסּוּר יִעֲסֻקוּ צְפַרְקַמְטִיטָל כָּל הַיּוֹם יִצְאוּ וַיִּחַמְרוּ שְׂאִין חוֹשְׁשִׁין לְהַתְּאָבֵל עַל יִרוּשָׁלַיִם וְלֹא דַמִּי לְאִירֹסוּן שְׂאִין אֲלֵא שְׂעָה אַחַת וּבְלֹאֲקוּמִי^(ב) צְקוּדָס קְדוּסָא אֲבָל בְּשַׁבָּת שַׁחַל מַשְׁעָה צֹאֵז לְהִיּוֹת צְמוּכָה אֲסוּר לִיִּרְסָא דְּלִיכָא דְּלִי אֲכַמִּי אִיכָא ק"ו דְּכִצּוּס וּמִיּוֹה צְמַנְגִילָת סַתְרִים מַתִּיר לִיִּרְסָא אֲפִילוּ בַּט' צֹאֵז שְׁלֵא יִקְדַּמְנוּ אַחַר צְרַחְמִים וְהִצִּיא רַחֲמֵי מִירוּשָׁלַמִי וְז"ל דְּצְאִיבּוּל דַּרְצִים יֵשׁ לְהַחֲמִיר נַמִּי צְכִיבּוּס דְּכִיבּוּס נַמִּי דְּבַר שֶׁל פְּרַהֲסִיא שְׁלֵא יְהוּ כּוּלָס עוֹסְקִים לְכַבֵּס וּלְסַפֵּר וּלְיַפּוֹת עַנְמָס וּגְרָאִים שְׂאִין חוֹשְׁשִׁין לְהַתְּאָבֵל כָּלָא וְאִתְּ דִּהֲכָא אֲסַרִי לִיִּרְסָא תוֹךְ שְׁלֵשִׁים וּפְסַרְק צְמַרָא דְּמוּ"ק (דף כג. וס) תַּנִּי כָּל שְׁלֵשִׁים יוֹם לְנִישׁוּאִין מַשְׁמַע דְּלִיִּרְסָא שְׂרִי וְז"ל דִּהֲיָא כְּרַבִּי יְהוּדָה דְּשְׂרִי אִי נַמִּי נִשׁוּאִין נִקְטָ לְאִשְׁמוּעֵינִ דְּאֲפִילוּ נִשׁוּאִין שְׂרִי מִיַּד לְאַחַר שְׁלֵשִׁים יוֹם אַע"פ שְׂבֻאֲשַׁמּוֹ קַמִּי דְּנִרְיָךְ לְהַמְתִּין ג' רַגְלִים וּגְרָאִה לְר"ת דְּלַע"ג דְּאִרְסִינִן צְאִיבּוּ וּצְמַמּוּ בֵּית הַשְּׂמֵחָה עַד י"ב חַדָּשׁ מִ"מ מוֹתֵר לִישָׁא אַחַר שְׁלֵשִׁים מִשּׁוּם מְזוּת פְּרִיָה וְרַצִּיָה דְּכָל ל' יוֹם לְנִשׁוּאִין סַתְמָא קַמִּי אֲפִילוּ צְאִיבּוּ וּצְמַמּוּ דְּלֹא מַפְלִיג אֲלֵא צְאֲשַׁמּוּ וְאַע"ג דְּקִיָּים פְּרִיָה וְרַצִּיָה שְׂרִי דִּהֲלַכָּה כַּר' יְהוֹשֻׁעַ דְּאִמַר צְבֻאָל עַל יִצְמַמּוּ אִי שָׂא אֲשֵׁה צוּקְנוּתוֹ שְׂנֵאֲמַר צְבַקָר זַרַע וְזַרַע וְרַעֲבָן (קַהֲלָת י"א) וְאִסּוּר יֵשׁ לוֹ צְנִים קַטְנִים עוֹדֵר לְכַנוּס לְאִפִּילוּ תוֹךְ ז' אִו שְׂאִין לוֹ צְנִים כָּלָא אִו לְכָל הַפְּחוּת אַחַר שְׂבַעָה כְּדַמְשַׁמַּע צְעוּדָא (ד' יוֹסֵף הַכֹּהֵן (מו"ק דף כג.) דְּצַעוּד שְׂהִיָה צְבִית הַקְּבֵרֹת אֲמַר לְאַחֲמֹתָ לְפִי וּגְדִלִי צְנִי אַחוּתְךָ וּמַשְׁמַע דְּכַנְסָה לְאַלְתֵּר מִדְּקַמִּי אַע"פ כֹּךְ לֹא צֹא עֲלֵיהָ אֲלֵא לִזְמַן מַרְוּצָה

מוסף רש"י

לא אונן. אין מיטת הל עילו לאסור חילת קדשים (ב"מ י"ח.) אם מתה אינו נאסר בקדשים מחמת גינות (סנהדרין כ"ח.) ולא מיטמא לה. אם כן הוא (שם וס"ח) דמביי כי אם לשארן והיינו אשתו והאי לא שארו הוא דלא בלא עדיין לירי קריבו בער (ב"מ ש"ח.) וכן היא לא אוננת. אינה נאסרת בצניעות מחמת קדשים (סנהדרין ש"ח.) ולא מיטמאה לה. לא מוסר הונו קאמר, דאין כהנים מותרות על הטומאה. דמביי בני אהרן, אלא אינה זוקקה לנשא לו, לא כהנה ולא ישראלית, שנתנה להם טומאה בשבט ממי מזה האומרים צניעות, דמביי לה יעמא, ומיאה לה יעמא מצוה ואם לא כרה מוטמא איתו בעל כרחו ומעשה ביוסף הכהן כ"י בתורת הכהנים (ב"מ י"ח.) וכע"ז בתובות ג' (דף כ"ג.) אינה מצוה להם להעסק בו, ואידי דתנא לא אוננת מנה ולא מעממא, ולאו דוקא, דנשים דכהונה לא הותרו על הטומאה (סנהדרין כ"ח.) וכע"ז לעיר כ"ט.) אית דלא גרסי איהי מעממה לא (סנהדרין ש"ח.) ולי נראה ולא מיטמאה כגון צבול ששחלש מזהההה על הטומאה מוצננתם לא תגעו בנמ"י ר"ה (ע"ל כ"ט.) מזה אינו יורשה. מדועות בית אביה דלא תפון ירשם העבול עד שמכנס לחופה או שמסמך לשלושים (כתובות ג') או: לירשם העבול נפקא לן משארן הקרוב אליו ממשפחתו וירש אותה צב"צ (ק"א) והא לאו שארו הוא (ב"מ י"ח.) וכע"ז בתובות ט"ז.) מזה הוה. נתייה גובהה בתובתה. מנה מחמשים ומספיקה אם תנא לה (כתובות ג') דתכנס לה מן האירוסין מוקמינן לה בששים אוחין (סנהדרין כ"ח.) שבת שחל חשעה באב כ"י. שבת (תענית כ"ד.)

אֲלֵא אִימָא רַבִּי יוֹסִי אֹמַר כָּל הַנְּשִׂים יִנְשְׂאוּ. חוץ מאלמנה. ורבי יוסי לא איבול אחת לאשמועינן דנישואין אפילו רבי יהודה מודה לאסור בימי איבול דהא שמחה היא אלא ינשאו אחת לאשמועינן ופליגי דרבי יהודה דאמר כל הנשואות יתארכו ואח"כ ר' יוסי למימר אפילו נשואות ינשאו. וג' מחלוקות צב"ר דת"ק אסר אפילו ארוסות ליארכ דגזרו ארוסת ראשון אטו נשואה וגרינן ארוסין דאחרון אטו נשואין דאחרון ור' יהודה סבר נשואות יתארכו ולא גזר ארוסין אטו נשואין והארוסות ינשאו ולא גזר ארוסה אטו נשואה אבל הצנחה מיהא אית ליה ונשואה לא תנשא ורבי יוסי אפילו הצנחה לית ליה: **וּלְיַעֲבֵים אִימָא אִים לִיה.** ואפ"ה ינשאו קמני (א) [ולא אנשואות קאין] אלא ארוסות קאי ור"ק כל הארוסות שנתגרשו ינשאו חוץ מן הארוסות אלמנות מחמת האיבול. ולקמן פריך מי חייל איבול ארוסה: **אִי הַכִּי הַיָּינוּ ר' יְהוּדָה.** דרבי יהודה נמי שרי ארוסה לינשא וליכא למימר הכא כדלעיל דרבי יוסי איבול אחת לאשמועינן דנשואין אסור כל ל' יום דהא צנשואין כ"ע מודו דשמיחה היא וינשאו דקאמר רבי יהודה אגרובה דליכא איבול קאמר: **אִיכָא צִינְיָהוּ נִשׁוּאָה יִנְשְׂאוּ.** דקאמר רבי יהודה הנשואות יתארכו דלא גזר ארוסין אטו נשואין ואח"כ רבי יוסי למימר כל ארוסות (וגרשות) ינשאו והואל וליכא איבול שרי ומשום הצנחה לא מיספא דהא לאו מעוברת היא וארוסה אטו נשואה לא גרינן אבל נשואות לא יתארכו דליכא למיחש שמא מעוברת היא ואי שרית לה להתארכ אמי לאינסובי: **כָּל הַנְּשִׂים יִתְאַרְסוּ.** ואפילו נשואות: וכולן. הנשואות צין גרושה צין אלמנה לא ינשאו משום הצנחה עד שלשה חדשים: **הַכֹּהֵן נַמִּי.** תני הכי כל ארוסות גרושות ינשאו חוץ מן האלמנה אפי' ארוסה מפני האיבול: **וְכּוּלָּן.** הנשואות לא ינשאו אפי' גרושה דליכא איבול דחיישינן להצנחה: **אֲלֵא מְסִיפָא דַקְמִי וְכוּן לֹא יִנְשְׂאוּ.** דעל כרחק אנשואות לא ינשאו קאי דהא אוקמא רישא ארוסות ינשאו ולא גזרינן משום הצנחה דנשואות הלכך סיפא אנשואות קאי דקמני לא ינשאו דצעינן הצנחה אפ' איתרוסי שפיר דמי ולא גרינן ארוסין אטו נשואין: **פְּרִיז וְאִימָא הַכִּי כּוּ.** דודאי סיפא אנשואין קאי כדקאמר ומיניה לא תיתי לא ינשאו אלא לא יתארכו: **וְלֹא מִיַּעֲמָא.** (א) כלומר אינה מצוה להעסק בו: **גוּבָה כְּפּוּצָה.** וכגון ככתב לה מן האירוסין: ה"ג **אֲלֵא סְנַחֲי הִיא.** אלא לעולם דקמני מתני' כל הנשים יתארכו וכדפרשינן בריש שמעתינן דאנשואות קאי ואיבול איכא צינייהו ואשמעינן דארוסין בימי אבל אסור ודקאי לך קודם הזמן דקמני ומארכין תנאי היא דליכא למאן דאסר וההיא דקמני מארכין לאו דברי הכל היא ולא סבירא ליה לרבי יוסי: **אֲלֵא אִמַר רַב אֲשִׁי.** לא תוקמא כתנאי ורבי יוסי מודה בההיא דמארכין ודקאי לך ק"ו הוא שאני צין אצילות חדשה (א) דמשעה צאז דהוי אצילות ישנה ואצילות דרצים הלכך קילא: **מִתַּנִּי** היתה

הגהות הב"ח

(א) נ"ב להבחין איבעית אימא לית ליה ואבעית אימא: (ב) רש"י ד"ה ולא מיטמאה כלומר אינה מצוה. י"ב עיין לעיל דף ט"ב ע"כ:

ולית ליה לרבי יוסי להבחין (א) לית ליה ואיבעית אימא לעולם אית ליה ואימא רבי יוסי אומר כל ארוסות גרושות ינשאו אי הכי היינו ר' יהודה איכא צינייהו נשואה ליארכ רבי יהודה סבר נשואה מותרת ליארכ ורבי יוסי סבר נשואה אסורה ליארכ וסבר ר' יוסי נשואה אסורה ליארכ והתניא רבי יוסי אומר כל הנשים יתארכו חוץ מן האלמנה מפני האיבול וכמה איבול שלה שלשים יום וכולן לא ינשאו עד שיהו להן ג' חדשים האי מאי קושיא אילימא דקתני רבי יוסי אומר כל הנשים יתארכו מי אלימא ממתני' דאוקימנא בארוסות גרושות ינשאו ה"נ כל ארוסות גרושות ינשאו אלא מסיפא דקתני וכולן לא ינשאו עד שיהו להן ג' חדשים אינסובי הוא דלא הא איתרוסי שפיר דמי אמר רבא תריץ ואימא הכי ר' יוסי אומר כל ארוסות גרושות ינשאו חוץ מן האלמנה מפני האיבול וכמה איבול שלה שלשים יום ונשואות לא יתארכו עד שיהא להן שלשה חדשים ואלמנה מן האירוסין מי אית לה איבול והתני רבי חייא בר אמי (א) אשתו ארוסה לא אונן ולא מיטמא לה וכן היא לא אוננת ולא מיטמאה לו מתה אינו יורשה מת הוא גובה כתובתה אלא תנאי היא דתניא מראש הדש ועד התענית העם מועמינן ומעסקיהן מלישא ומליתן מלבנות ולנטוב מעליארכ ומלישא (א) שבת שחל תשעה באב בתוכה אסור לספר ולכבס (ואסור ליארכ) וי"א (א) כל החדש אסור מתקוף לה רב אשי ממואי דליארכ ליארכ ממואי דלמא למיעבד סעודת אירוסין הוא דאסור הא ליארכ שפיר דמי אי הכי מלישא לינשא נמי למיעבד סעודת נשואין הוא דאסור הא לישא שפיר דמי הכי השתא בשלמא נשואין בלא סעודה איכא שמחה אלא אירוסין בלא סעודה מי איכא שמחה אלא אמר רב אשי שאני אבילות חדשה מאבילות ישנה ושאני אבילות דרבים מאבילות דיחיד: **מִתַּנִּי** יארכעא אחין נשואין ארבע נשים ומתו אם רצה הגדול שבהם לייבם את כולן הרשות בידו ימי שהיה נשוי לשתי נשים ומת ביאתה או הליצתה של אחת מהן פומרת צרתה היתה

מפרש התם דהיינו ל' ומשמע דלא צא עליה אצל נשואין הו"ו ור"ח הביא הירושלמי דקמני אע"פ שכנסה לא הכיר בה עד לאחר שלשים ומעשה באחת משודכת שמת אחיה לאחר הזמנת קרואים סמוך למופה והתיר לכונסה תוך שלשים משום פריה ורציה דצעל מאחר שאם לא ישא את זו לא ישא אחרת ושמה אפי' אם לא היתה משודכת היה ממיר מאחר שחפץ בה יותר מאחרת כדאשכחן (א) צרבי יוסף הכהן דמשום פרינסת בניו אשתראי אע"פ שהיתה אצילה מאחותה ומיניה התם לא אפשר באחרת לפי שמרחמת על בני אחותה יותר משאר נשים והא דאסר צמתני' ליארכ תוך שלשים ולא מפליג אפילו רוצה לינשא למי שיש לו צנים קטנים או למי שאין לו צנים כלל לפי שצריכה להמתין עדיין דצנים מותר לישא ולצעול תוך ל' דלא מקיימא מצוה פריה ורציה אלא בצעילה אצל תוך ז' ימי אצילות אסור לכנסו כדמוכח בריש כתובות (דף ד. וס) דלא שרי אלא צבצבו טבוח ויינו מווג וצמת אציו של חתן או אמה של כלה דוקא וצאין לו צנים מיירי התם מדקאמרין התם דאציו של חתן קטרה (א) ורבי יוסף הכהן אף על פי שדבר עמה צבית הקצרות לא כנס עד אחר שבעה או שמה משום פרינסת צנים שרי לכנסו אפילו תוך שבעה וק"ק לפירוש רבינו תם מדמתי צמסכת שמחות פרק ז' גצי אשתו דנריך להמתין שלש רגלים כשיש לו צנים אצל אין לו צנים או שיש לו צנים קטנים מותר לישא אחרת לאחר שלשים יום ומותר לישא נריך לומר לישא ולצעול קאמר דלכנסו גרידא אפילו

הגהות הב"ח

(א) נ"ב להבחין איבעית אימא לית ליה ואבעית אימא: (ב) רש"י ד"ה ולא מיטמאה כלומר אינה מצוה. י"ב עיין לעיל דף ט"ב ע"כ: